

17.02.2000. likums "Valsts fondēto pensiju likums" ("LV", 78/87 (1989/1998), 08.03.2000.) [spēkā ar 01.07.2001.] ar grozījumiem:

- 31.10.2002. likums ("LV", 169 (2744), 20.11.2002.) [spēkā ar 04.12.2002.]
- 20.11.2003. likums ("LV", 175 (2940), 11.12.2003.) [spēkā ar 01.01.2004.]
- 18.03.2004. likums ("LV", 54 (3002), 06.04.2004.) [spēkā ar 01.05.2004.]
- 05.05.2005. likums ("LV", 78 (3236), 18.05.2005.) [spēkā ar 01.06.2005.]
- 28.09.2006. likums ("LV", 162 (3530), 11.10.2006.) [spēkā ar 25.10.2006.]
- 26.04.2007. likums ("LV", 78 (3654), 16.05.2007.) [spēkā ar 30.05.2007.]
- 25.09.2008. likums ("LV", 154 (3938), 03.10.2008.) [spēkā ar 17.10.2008.]
- 14.11.2008. likums ("LV", 187 (3971), 02.12.2008.) [spēkā ar 01.01.2009.]
- 23.04.2009. likums ("LV", 66 (4052), 29.04.2009.) [spēkā ar 01.05.2009.]
- 28.05.2009. likums ("LV", 94 (4080), 17.06.2009.) [spēkā ar 01.07.2009.]
- 20.12.2010. likums ("LV", 206 (4398), 30.12.2010.) [spēkā ar 01.01.2011.]

Redakcijas: [01.07.2001] [04.12.2002] [01.01.2004] [01.05.2004] [01.06.2005] [25.10.2006] [30.05.2007] [01.11.2007] [17.10.2008] [01.01.2009] [01.05.2009] [01.07.2009] [01.12.2009] [01.01.2011]

Redakcija uz 01.01.2011.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Valsts fondēto pensiju likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Šis likums nosaka valsts fondēto pensiju shēmas (turpmāk — fondēto pensiju shēma) izveidošanas un darbības vispārējos principus, līdzekļu iemaksāšanas, administrēšanas, pārvaldīšanas, ieguldīšanas un izmaksāšanas vispārīgos noteikumus, kā arī valsts uzraudzību pār šīm darbībām.

2.pants. Fondēto pensiju shēma

(1) Valsts fondētā pensija ir valsts vecuma pensijas daļa, kuru veido uzkrātais fondētās pensijas kapitāls.

(2) Fondēto pensiju shēma ir valsts organizēts iemaksu veikšanas, iemaksāto līdzekļu administrēšanas un pensiju izmaksas pasākumu kopums, kas, nepalielinot kopējo iemaksu apmēru vecuma pensijām, dod iespēju iegūt papildu pensijas kapitālu, daļu no iemaksām vecuma pensijām ieguldot finanšu instrumentos un citos aktīvos šā likuma 12.pantā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.11.2003. un 05.05.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2005.)

II nodaļa Dalība fondēto pensiju shēmā

3.pants. Personas, kas piedalās fondēto pensiju shēmā

(1) Kā fondēto pensiju shēmas dalībnieki tiek reģistrētas visas personas, kuras saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" ir pakļautas valsts pensiju apdrošināšanai un kuras šā likuma spēkā stāšanās dienā nav sasniegušas 30 gadu vecumu.

(2) Valsts pensiju apdrošināšanai pakļautās personas, kuras šā likuma spēkā stāšanās dienā ir vecumā no 30 līdz 49 gadiem (ieskaitot), dalību fondēto pensiju shēmā var uzsākt brīvprātīgi, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (turpmāk — Aģentūra).

(3) Sociāli apdrošināto personu reģistrācija fondēto pensiju shēmā tiek veikta Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(4) Dalība fondēto pensiju shēmā tiek pārtraukta tikai šā likuma 7. un 8.pantā minētajā gadījumā.

(5) Kā fondēto pensiju shēmas dalībnieki tiek reģistrētas personas, uz kurām attiecas Padomes 1968.gada 29.februāra regula (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr.259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (Civildienesta noteikumi), ja:

1) tās atgriežas Latvijā un to fondēto pensiju shēmā uzkrātais pensijas kapitāls saņemts no Eiropas Savienības pensiju shēmas, kur tas bija pārskaitīts sakarā ar dalību šajā shēmā;

2) tās, pirms kļuvušas par Eiropas Savienības pensiju shēmas dalībniekiem, nav bijušas fondēto pensiju shēmas dalībnieki, bet, izvēloties Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrāto pensijas kapitālu ieskaitīt Latvijas valsts pensiju sistēmā, par tādiem kļūst, ievērojot šajā likumā noteikto kārtību.

(6) Kārtību, kādā Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrāto pensijas kapitālu, kas ieskaitīts Latvijas valsts pensiju sistēmā, ieskaita fondēto pensiju shēmā, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 26.04.2007. un 25.09.2008. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2008. Piektā un sestā daļa stājas spēkā 01.01.2009. Sk. Pārejas noteikumus.)

4.pants. Iemaksas fondēto pensiju shēmā

(1) Iemaksas fondēto pensiju shēmā ir daļa no faktiski veiktajām iemaksām valsts pensiju apdrošināšanai.

(2) Iemaksu likme fondēto pensiju shēmā ir seši procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.04.2009. un 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011. Sk. Pārejas noteikumu 2. un 3.punktu)

5.pants. Fondēto pensiju shēmas dalībnieka konts

(1) Aģentūra nodrošina, lai katram fondēto pensiju shēmas dalībniekam uzkrātais fondētās pensijas kapitāls — naudas līdzekļi, kas kādā noteiktā laika periodā saskaņā ar šo likumu ir uzkrāti fondēto pensiju shēmas dalībnieka labā, — tiek aprēķināts un reģistrēts fondēto pensiju shēmas dalībnieka kontā.

(2) Fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontu uzskaites un fondētās pensijas kapitāla aprēķināšanas kārtību, kā arī fondēto pensiju shēmas administrēšanas (administratīvo) izdevumu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

6.pants. Dalība fondēto pensiju shēmā invaliditātes gadījumā

(Izslēgts ar 26.04.2007. likumu, kas stājas spēkā 30.05.2007.)

7.pants. Fondētās pensijas kapitāla izmaksa

(1) Fondēto pensiju shēmas dalībniekam, sasniedzot vecumu, kas dod tiesības saņemt vecuma pensiju, vai vēlāk, ir tiesības izvēlēties:

1) uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pievienot nefondētajam pensijas kapitālam un aprēķināt (pārreķināt) vecuma pensiju saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" vai

2) par uzkrāto fondētās pensijas kapitālu iegādāties dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) polisi. Šādus mūža pensijas apdrošināšanas tipveida noteikumus izdod Ministru kabinets.

(2) Ja fondēto pensiju shēmas dalībnieks kļūst par Eiropas Savienības pensiju shēmas dalībnieku, viņa uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pārskaita Eiropas Savienības pensiju shēmā. Kārtību, kādā uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pārskaita Eiropas Savienības pensiju shēmā, nosaka Ministru kabinets.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2008. likumu, kas stājas spēkā 17.10.2008. Otrā daļa stājas spēkā 01.01.2009. Sk. Pārejas noteikumus.)

8.pants. Fondētās pensijas kapitāla izmaksa dalībnieka nāves gadījumā

Ja fondēto pensiju shēmas dalībnieks nomiris pirms vecuma pensijas pieprasīšanas, viss fondētās pensijas kapitāls, kas reģistrēts līdz fondēto pensiju shēmas dalībnieka nāves dienai, tiek ieskaitīts valsts pensiju speciālajā budžetā un ņemts vērā, aprēķinot apgādnieka zaudējuma pensiju mirušā fondēto pensiju shēmas dalībnieka apgādībā bijušajiem ģimenes locekļiem saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām".

III nodaļa **Fondēto pensiju shēmas darbības pārraudzība,** **uzraudzība, administrēšana un līdzekļu pārvaldīšana**

9.pants. Fondēto pensiju shēmas darbības pārraudzība

(1) Fondēto pensiju shēmas darbības pārraudzību veic Labklājības ministrija.

(2) Saskaņā ar šo likumu Labklājības ministrijai ir tiesības:

1) pieprasīt un saņemt no Aģentūras gada pārskatu par fondēto pensiju shēmas darbību un līdzekļu pārvaldītāju iesniegtos ziņojumus par fondēto pensiju shēmas darbību;

2) pieprasīt un saņemt no apdrošinātājiem reizi ceturksnī ziņojumus par dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) pakalpojumiem (kas sniegti saskaņā ar šo likumu), dalībnieku skaita dinamiku un mūža pensiju apmēriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.04.2007. likumu, kas stājas spēkā 30.05.2007.)

10.pants. Aģentūras kompetence

(1) Saskaņā ar šo likumu Aģentūra:

1) nodrošina fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontu izveidi un aktualizāciju, reģistrējot veiktās iemaksas un uzkrāto fondētās pensijas kapitālu;

2) informē personu par reģistrāciju fondēto pensiju shēmā un citām būtiskām izmaiņām fondēto pensiju shēmas darbībā;

2¹) izsniedz vai nosūta fondēto pensiju shēmas dalībnieka konta izrakstu un informāciju par veikto līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu plāna maiņu, fondēto pensiju shēmas dalībniekam ierodoties personīgi vai iesniedzot rakstveida pieprasījumu;

3) slēdz līgumus ar līdzekļu pārvaldītājiem par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu un tās nosacījumiem;

4) nodrošina fondēto pensiju shēmas dalībnieku iesniegumu izpildi par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju un ieguldījumu plānu izvēli un maiņu. Aģentūra nav tiesīga pēc savas iniciatīvas lemt par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījumu plāna maiņu, izņemot šā likuma 13.panta sestajā un septītajā daļā paredzētos gadījumus;

5) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā nodrošina šā likuma 7.panta izpildi;

6) katru gadu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sastāda pārskatu par fondēto pensiju shēmas darbību, kurš sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par fondēto pensiju shēmas pārvaldi, veiktajām iemaksām un līdzekļu pārskaitījumiem, kā arī par fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontu uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām. Pārskatu par fondēto pensiju shēmas darbību saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem pārbauda zvērināts revidents un apstiprina labklājības ministrs;

7) nodrošina informācijas publicēšanu par fondēto pensiju shēmu un tās darbības rezultātiem.

(2) Aģentūras izdevumi fondēto pensiju shēmas administrēšanai tiek segti Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(3) Dokumenti, kas nodrošina fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontu izveidi un aktualizāciju, Aģentūrā glabājami, kamēr turpinās attiecīgās personas dalība fondēto pensiju shēmā un vēl 30 gadus pēc dalības izbeigšanās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 26.04.2007. un 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

11.pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs un līdzekļu turētājs

(1) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs veic fondēto pensiju shēmā izdarīto iemaksu, turpmāko augļu (procentu) un citu aktīvu (turpmāk — līdzekļi) pārvaldīšanu. Fondēto pensiju shēmas līdzekļus drīkst pārvaldīt Latvijā reģistrēta ieguldījumu pārvaldes sabiedrība vai Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī (turpmāk — dalībvalsts) reģistrētas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības filiāle Latvijā, kas ir tiesīga sniegt ieguldījumu pārvaldes pakalpojumus (turpmāk — dalībvalsts filiāle). Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs drīkst sākt fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu tikai pēc reģistrācijas fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, kuru uztur un aktualizē Finanšu un kapitāla tirgus komisija (turpmāk — Komisija).

(2) Norēķinus par darījumiem ar fondēto pensiju shēmas līdzekļiem fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs veic ar līdzekļu turētāja starpniecību, noslēdzot ar to turētājbankas līgumu. Fondēto pensiju shēmas līdzekļus var turēt Latvijā reģistrēta banka, kura normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir uzsākusi ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanu, tai skaitā finanšu instrumentu turēšanu, vai dalībvalstī reģistrētas bankas filiāle Latvijā, ja attiecīgā banka ir tiesīga sniegt ieguldījumu pakalpojumus un blakuspakalpojumus, tai skaitā turēt finanšu instrumentus. Līdzekļu turētāja izvēli, tā pienākumus un atbildību, kā arī turētājbankas līguma noslēgšanas un izpildes kārtību nosaka šis likums un Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums.

(3) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas noteikumi, to neievērošanas sekas un atbildība tiek paredzēti līgumā, ko Aģentūra slēdz ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju. Lēmumu par līguma slēgšanu ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju, par jebkuriem turpmākajiem grozījumiem šajā līgumā, kā arī par šāda līguma pirmstermiņa izbeigšanu pieņem Aģentūras direktors. Līguma saturu, veidu un noslēgšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs izstrādā vienu vai vairākus fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānus — sistematizētu tādu noteikumu kopumus, pēc kuriem notiek fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana un kuri ir izklāstīti katra attiecīgā ieguldījumu plāna prospektā. Ieguldījumu plāna prospekts (prospekti) ir Aģentūras un fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja noslēgtā līguma neatņemama sastāvdaļa. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu atbilstoši ieguldījumu plānam fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs ir tiesīgs veikt tikai pēc attiecīgā ieguldījumu plāna prospekta reģistrācijas Komisijā. Ja ieguldījumu plāna prospekts neatbilst

normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, Komisija atsaka tā reģistrāciju.

(4¹) Ja ieguldījumu plāna prospekta grozījumi paredz mainīt ieguldījumu plāna ieguldīšanas noteikumus vai palielināt līdzekļu pārvaldītājam, līdzekļu turētājam vai citām personām no ieguldījumu plāna līdzekļiem izmaksājamās atlīdzības maksimālo apjomu, ieguldījumu plāna prospekta grozījumi stājas spēkā ne agrāk kā nākamā gada 1.janvārī.

(5) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nodrošina noteikumu ievērošanu attiecībā uz fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumiem, dod rīkojumus veikt norēķinus ar fondēto pensiju shēmā iemaksātajiem naudas līdzekļiem, kā arī saņemt un pārvest finanšu instrumentus un veikt citus darījumus ar fondēto pensiju shēmas līdzekļiem atbilstoši likuma prasībām un ar Aģentūru noslēgtā līguma noteikumiem. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs pārvaldīšanā esošos fondēto pensiju shēmas līdzekļus iegrāmato un pārvalda šķirti no jebkuras citas fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja un tā pārvaldīšanā esošās mantas. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu daļu, kas tiek pārvaldīta saskaņā ar noteiktu ieguldījumu plānu (ieguldījumu plāna līdzekļi), fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs pārvalda šķirti no citiem tā aktīviem un pārējo ieguldījumu plānu līdzekļiem.

(5¹) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nodrošina, lai maksimālie maksājumi par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot līdzekļu pārvaldītājam un līdzekļu turētājam izmaksājamās atlīdzības, kā arī maksājumus trešajām personām, kurus veic no ieguldījumu plāna līdzekļiem, nepārsniedz divus procentus no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības gadā. Šajos maksājumos neietilpst izdevumi, kas radušies, veicot darījumus ar ieguldījumu plāna aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu.

(6) Katram fondēto pensiju shēmas dalībniekam ir tiesības Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izvēlēties un mainīt sava uzkrātā fondētās pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāju vai ieguldījumu plānu, ja vienam līdzekļu pārvaldītājam ir divi vai vairāk ieguldījumu plāni. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja maiņa pieļaujama ne biežāk kā reizi gadā, bet viena un tā paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja ieguldījumu plānu maiņa — ne biežāk kā divas reizes gadā, kā arī papildus tad, ja:

1) Komisija ir anulējusi ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā;

2) *(izslēgts ar 28.05.2009. likumu);*

3) ir notikusi fondēto pensiju shēmas dalībnieka izraudzītā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja reorganizācija;

4) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs fondēto pensiju shēmas dalībnieka izraudzīto ieguldījumu plānu apvieno ar citu ieguldījumu plānu (plāniem) un ir Komisijā reģistrējis jaunu ieguldījumu plāna prospektu (ieguldījumu plāna prospekta jaunu redakciju) vai izraudzīto ieguldījumu plānu pievieno citam tā paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītajam ieguldījumu plānam;

5) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs izmanto šā panta devītajā daļā minētās tiesības.

(7) *(Izslēgta ar 28.05.2009. likumu.)*

(8) *(Izslēgta ar 18.03.2004. likumu.)*

(9) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs ir tiesīgs nodot tā pārvaldīto ieguldījumu plānu citam fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam. Līdzekļu pārvaldītāji noslēdz līgumu par ieguldījumu plāna aktīvu nodošanu un izdara attiecīgus grozījumus ar Aģentūru noslēgtajos līgumos par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu. Ja līdzekļu pārvaldītājs gada laikā pēc nodotā ieguldījumu plāna pārņemšanas izdara grozījumus ieguldījumu plāna ieguldījumu politikā vai palielina izmaksas darījumiem, kas saistīti ar ieguldījumu plānu līdzekļiem un ieguldījumu pārvaldīšanu, vai palielina atlīdzības, šādi grozījumi stājas spēkā ne agrāk kā sešus mēnešus pēc attiecīgo līguma grozījumu noslēgšanas.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.11.2003., 18.03.2004., 28.09.2006., 26.04.2007. un 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

11.¹ pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas reklāma

(1) Jebkāda fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas un ar to saistīto pakalpojumu publiska sludināšana (reklāma) jebkurā veidā var notikt tikai atbilstoši Komisijā reģistrētam ieguldījumu plāna prospektam.

(2) Ievietojot sludinājumus vai publiski paziņojot ieguldījumu plāna noteikumus, ieguldījumu plāna reklāmā norāda:

- 1) ieguldījumu plāna nosaukumu;
- 2) pārvaldošās sabiedrības nosaukumu, juridisko adresi un izpildinstitūcijas atrašanās vietu;
- 3) līdzekļu turētāja nosaukumu;
- 4) ieguldījumu plāna prospekta izsniegšanas vietu;
- 5) paziņojumu par to, ka līdzšinējais ienesīgums negarantē līdzīgu ienesīgumu nākotnē (ja reklāmā ir minēts ieguldījumu plāna ienesīgums).

(3) Ievietojot sludinājumus vai publiski paziņojot ieguldījumu plāna noteikumus, ieguldījumu plāna reklāmā nedrīkst nekādā veidā garantēt peļņu vai noteiktu ienesīguma līmeni.

(05.05.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

11.² pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldes pakalpojumu deleģēšana

(1) Ja ieguldījumu plāna prospektā ir sniegta informācija par atsevišķiem ar valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu saistītiem pakalpojumiem, kurus fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs plāno nodot (deleģēt) citām personām, fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs ievēro Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā noteikto ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu nodošanas (deleģēšanas) kārtību.

(2) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ieguldījumu plāns ir pielīdzināms ieguldījumu fondam Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē.

(26.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.05.2007.)

11.³ pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrācija

(1) Lai reģistrētos fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība vai dalībvalsts filiāle iesniedz Komisijai iesniegumu. Tam pievieno šādus dokumentus, kas nosaka ieguldījumu pārvaldes sabiedrības darbību fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanā:

1) darbības plānu turpmākajiem trim gadiem, kurā aprakstīts, kā tiek plānots nodrošināt fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu, un kurā ietverta vismaz šāda informācija:

- a) ieviešamie ieguldījumu plāni,
 - b) izdevumu prognoze un to segšanas avoti;
- 2) iekšējās kontroles sistēmas aprakstu, kas ietver:

- a) organizatorisko struktūru ar skaidri noteiktiem amatpersonu uzdevumiem un pienākumiem,

- b) grāmatvedības politiku un uzskaites organizācijas galvenos principus,
- c) finanšu risku pārvaldības politiku,
- d) vadības informācijas sistēmas aprakstu,
- e) informācijas sistēmas aizsardzības noteikumus.

(2) Komisija pēc dalībvalsts filiāles iesnieguma saņemšanas nosūta attiecīgās dalībvalsts uzraudzības institūcijai pieprasījumu, kurā tiek lūgts paziņot, ka:

- 1) dalībvalstī licencēta ieguldījumu pārvaldes sabiedrība izpilda kapitāla prasības un gada laikā pirms reģistrācijas iesnieguma iesniegšanas nav konstatēti šo prasību pārkāpumi;
- 2) dalībvalstī licencēta ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ievēro iekšējās kontroles noteikumus un gada laikā pirms reģistrācijas iesnieguma iesniegšanas tai nav piemērotas soda sankcijas par minēto noteikumu pārkāpumiem;
- 3) dalībvalsts uzraudzības institūcija neiebilst, ka dalībvalsts filiāle sāk pārvaldīt fondēto pensiju shēmas līdzekļus;
- 4) dalībvalsts uzraudzības institūcija nekavējoties informēs Komisiju par faktiem, kas apdraud vai var apdraudēt dalībvalsts filiāles darbību Latvijā.

(3) Komisija iesniegumu izskata un lēmumu par ieraksta izdarīšanu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā vai atteikumu izdarīt ierakstu pieņem 60 dienu laikā pēc tam, kad saņemti šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktie dokumenti, kas noformēti atbilstoši to normatīvo aktu prasībām, kuri regulē dokumentu noformēšanas kārtību.

(4) Komisija pieņem lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, ja:

- 1) iesnieguma iesniedzējs neatbilst šā likuma 11.panta pirmās daļas prasībām;
- 2) iesnieguma iesniedzējs nav iesniedzis visus šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus vai iesniegtajos dokumentos ir norādījis nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;
- 3) iesniegtie dokumenti nav izstrādāti atbilstoši šā likuma un to normatīvo aktu prasībām, kuri regulē fondēto pensiju shēmas darbību, personu datu aizsardzību un dokumentu noformēšanas kārtību;
- 4) gada laikā pirms iesnieguma iesniegšanas ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ir pārkāpusi kapitāla prasības;
- 5) gada laikā pirms iesnieguma iesniegšanas ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ir pārkāpusi iekšējās kontroles noteikumus un tai par minēto noteikumu pārkāpumiem piemērotas soda sankcijas;
- 6) dalībvalsts uzraudzības institūcija iebilst pret to, ka dalībvalsts filiāle sāk pārvaldīt fondēto pensiju shēmas līdzekļus;
- 7) dalībvalsts uzraudzības institūcija nav piekritusi informēt Komisiju par faktiem, kas apdraud vai var apdraudēt dalībvalsts filiāles darbību Latvijā;
- 8) Komisija nav saņēmusi šā panta otrajā daļā minēto uzraudzības institūcijas paziņojumu.

(5) Komisijai ir tiesības anulēt ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, ja:

- 1) konstatēts kāds no šā panta ceturtajā daļā minētajiem gadījumiem;

- 2) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs pārkāpj fondēto pensiju shēmas darbību regulējošo normatīvo aktu prasības, kuru pārkāpšanas rezultātā var tikt negatīvi ietekmēta līdzekļu pārvaldītāja turpmākā darbība vai fondēto pensiju shēmas dalībnieku intereses;
- 3) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs pārkāpj ieguldījumu plāna noteikumus, saskaņā ar kuriem ir apņēmiens ieguldīt un pārvaldīt fondēto pensiju shēmas līdzekļus;
- 4) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam tiek anulēta licence ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai;
- 5) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs gada laikā no dienas, kad Komisija to reģistrējusi fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, nav noslēdzis līgumu ar Aģentūru par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu;
- 6) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs tiek reorganizēts vai likvidēts;
- 7) fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs atsakās no fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas;
- 8) to pieprasa dalībvalsts filiāles uzraudzības institūcija;
- 9) dalībvalsts filiāles uzraudzības institūcija informē Komisiju par faktiem, kas apdraud vai var apdraudēt dalībvalsts filiāles darbību Latvijā.

(6) Ja Komisija ir konstatējusi šā panta piektajā daļā noteiktos apstākļus, kas ļauj lemt par ieraksta anulēšanu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, tai ir tiesības neanulēt ierakstu, bet vispirms pieņemt lēmumu par brīdinājuma izteikšanu vai šā likuma 13.panta 5.¹ daļā minētās soda naudas uzlikšanu, kā arī noteikt konstatēto pārkāpumu novēršanas termiņu. Ja pēc šā termiņa notecējuma fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nav novērsis konstatētos pārkāpumus, Komisija anulē ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā.

(7) Ja Komisijas izdots administratīvais akts par ieraksta anulēšanu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā tiek pārsūdzēts, tas neaptur šā akta darbību.

(28.05.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

12.pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšanas noteikumi

(1) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs, ieguldot fondēto pensiju shēmas līdzekļus, rīkojas kā gādīgs un rūpīgs saimnieks un vienīgi ieguldījumu plāna dalībnieku interesēs, kā arī ievēro piesardzības principus, kas nodrošina riska samazināšanu, ieguldījumu drošību, kvalitāti un likviditāti atbilstoši ieguldījumu plāna noteikumiem, un īsteno tādu ieguldījumu politiku, kas vērsta uz ieguldījumu plāna dalībnieku fondēto pensiju shēmas līdzekļu pieaugumu. Fondēto pensiju shēmas līdzekļus drīkst ieguldīt šādos finanšu instrumentos:

1) valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja šos vērtspapīrus vai naudas tirgus instrumentus ir emitējusi vai garantējusi:

a) *(izslēgts ar 18.03.2004. likumu),*

b) Latvija vai cita dalībvalsts,

c) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, kuras ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst investīciju kategorijai (turpmāk — Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts),

d) starptautiska finanšu institūcija, kuras locekle ir viena vai vairākas dalībvalstis;

1¹) valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kuri neatbilst šā panta pirmās daļas 1.punkta prasībām, bet ir iekļauti Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū;

2) pašvaldību emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja:

a) šos vērtspapīrus vai naudas tirgus instrumentus ir emitējusi vai garantējusi Latvijas, citas dalībvalsts vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts pašvaldība,

b) šie vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti atbilst šā panta pirmās daļas 3.punkta prasībām;

3) komercsabiedrību akcijās un citos kapitāla vērtspapīros (turpmāk — kapitāla vērtspapīri) vai komercsabiedrību parāda vērtspapīros, ja šie vērtspapīri:

a) ir iekļauti Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū,

b) ir iekļauti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētas fondu biržas (regulētā tirgus) oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā un minētā fondu birža ir Starptautiskās fondu biržu federācijas pilntiesīga locekle,

c) nav iekļauti "a" vai "b" apakšpunktā minētajā regulētajā tirgū, bet vērtspapīru emisijas noteikumos ir paredzēts, ka vērtspapīri tajā tiks iekļauti gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās šo vērtspapīru saņemšanai. Ja minētie vērtspapīri gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās to saņemšanai, netiek iekļauti "a" vai "b" apakšpunktā minētajā regulētajā tirgū, fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pienākums ir atpirkt šos vērtspapīrus par cenu, kas atbilst to iegādes vērtībai;

4) noguldījumos kredītiestādē, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā vai citā dalībvalstī;

5) ieguldījumu fondos, ja ieguldījumu fonds ir reģistrēts Latvijā vai citā dalībvalstī;

6) atvasinātos finanšu instrumentos, ja:

a) šie atvasinātie finanšu instrumenti ir iekļauti Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū vai arī iekļauti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētas fondu biržas (regulētā tirgus) oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā un minētā fondu birža ir Starptautiskās fondu biržu federācijas pilntiesīga locekle,

b) atvasinātajā finanšu instrumentā ietvertās saistības ir uzņēmusies kredītiestāde, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā vai citā dalībvalstī;

7) riska kapitāla tirgū — tirgū, kas piedāvā kapitālu Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrēto komercsabiedrību finansēšanai to attīstības stadijā.

(2) Fondēto pensiju shēmas līdzekļus iegulda, ievērojot šādus ieguldījumu ierobežojumus:

1) ieguldījumu kopsumma vienas valsts vai starptautiskas finanšu institūcijas emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 35 procentus no shēmas līdzekļiem, kuri tiek pārvaldīti un ieguldīti saskaņā ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja izstrādātu sistematizētu noteikumu kopumu, kas ir izklāstīts ieguldījumu plāna prospektā (turpmāk — ieguldījumu plāna aktīvi). Minēto ierobežojumu drīkst pārsniegt, veicot ieguldījumus Latvijas valsts emitētajos parāda vērtspapīros, kā arī, ja ieguldījumu plāna aktīvos ir vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti no sešām vai vairāk viena emitenta emisijām un katras atsevišķās emisijas vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu vērtība nepārsniedz 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, kā arī sešus mēnešus pēc

- pirmās veiktās iemaksas attiecīgajā ieguldījumu plānā, ja ieguldījumu plāna aktīvu vērtība ir mazāka par 100 000 latu;
- 2) ieguldījumu kopsumma vienas pašvaldības emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz ieguldījumiem Latvijas pašvaldību emitētajos parāda vērtspapīros;
 - 3) ieguldījumi viena emitenta kapitāla vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un vienlaikus 5 procentus no attiecīgā emitenta pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju skaita;
 - 4) ieguldījumi viena emitenta parāda vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un vienlaikus 10 procentus no viena emitenta emitētajiem parāda vērtspapīriem. Šis ierobežojums neattiecas uz šā panta otrās daļas 1.punktā minētajiem vērtspapīriem;
 - 5) ieguldījumu kopsumma šā panta pirmās daļas 3.punkta "c" apakšpunktā minētajos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 5¹) ieguldījumu kopsumma šā panta pirmās daļas 1.¹ punktā minētajos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 6) noguldījumi vienā kredītiestādē nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz prasībām pēc pieprasījuma pret turētājbanku;
 - 7) ieguldījumi vienā ieguldījumu fondā nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un 10 procentus no šā ieguldījumu fonda neto aktīviem;
 - 8) ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošo komercsabiedrību emitētajos finanšu instrumentos ieguldījumus drīkst veikt tikai ar fondu biržas (regulēta tirgus) starpniecību, un ieguldījumi šādos finanšu instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 8¹) ieguldījumi ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošu komercsabiedrību pārvaldītajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 8²) ieguldījumi paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā esošajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 9) ieguldījumu kopsumma vienas komercsabiedrības vai vienas grupas komercsabiedrību emitētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 10) noguldījumi vienā kredītiestādē vai vienā grupā ietilpstošās kredītiestādēs un ieguldījumi šīs pašas kredītiestādes vai vienā grupā ietilpstošo kredītiestāžu emitētajos finanšu instrumentos kopsummā nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz prasībām pēc pieprasījuma pret turētājbanku;
 - 11) ieguldījumi kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros vai citos riska ziņā tiem pielīdzināmos finanšu instrumentos, kopā nedrīkst pārsniegt 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
 - 12) ieguldījumus atvasinātajos finanšu instrumentos drīkst veikt tikai tāpēc, lai nodrošinātos pret noteiktu ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstību risku, kas var rasties, mainoties attiecīgā aktīva cenai vai valūtas kursam, un tikai tad, ja līdzekļu pārvaldītājs ir iesniedzis Komisijai noteikumus, kuros detalizēti aprakstīta risku pārvaldīšanas politika un atvasināto finanšu instrumentu vērtēšanas metodes;
 - 13) ieguldījumu kopsumma riska kapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt piecus procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Ieguldījumi tādas kapitālsabiedrības kapitālā, kura ir attīstības stadijā, nedrīkst pārsniegt piecus

procentus no attiecīgās kapitālsabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, bet ieguldījumu (kapitāla) daļas apjoms komercsabiedrībā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, vai ieguldījumi tādas komercsabiedrības kapitālā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, nedrīkst pārsniegt 30 procentus no ieguldījumu (kapitāla) kopsummas vai attiecīgās komercsabiedrības kapitāla;

14) ieguldījumu kopsumma Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrētos ieguldījumu fondos, kas nav atvērtie ieguldījumu fondi vai tiem pielīdzināmi kopējo ieguldījumu uzņēmumi Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē, nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;

15) izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus darījumos ar aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu, saistības, kas izriet no šādiem darījumiem, nedrīkst pārsniegt 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šos darījumus drīkst veikt vienīgi ieguldījumu plāna īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trim mēnešiem.

(2¹) Vienā grupā ietilpstošas komercsabiedrības šā panta izpratnē ir komercsabiedrības, kuru finanšu pārskati konsolidējami saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

(3) Fondēto pensiju shēmas līdzekļus drīkst ieguldīt tādā valūtā, kādā tiek veiktas fondētās pensijas kapitāla izmaksas, ievērojot šādus papildu nosacījumus:

1) shēmas līdzekļus drīkst ieguldīt ar saistībām nesaskaņotās valūtās, ja šādu ieguldījumu kopējais apmērs nepārsniedz 30 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;

2) shēmas līdzekļu ieguldījumi ar saistībām vienā nesaskaņotā valūtā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;

3) ieguldījumi eirās netiek uzskatīti par ieguldījumiem nesaskaņotās valūtās šīs daļas 1. un 2.punkta izpratnē.

(4) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam aizliegts:

1) ieguldījumu plāna līdzekļus ieguldīt nekustamajā īpašumā, izņemot ieguldījumus ieguldījumu fondos, kuri drīkst veikt ieguldījumus nekustamajā īpašumā;

2) ieguldījumu plāna līdzekļus piešķirt aizdevumos;

3) ieguldījumu plāna līdzekļus ieguldīt paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja emitētajos finanšu instrumentos, izņemot tā pārvaldīšanā esošos ieguldījumu fondus, par kuru apliecību pirkšanu vai pārdošanu līdzekļu pārvaldītājs nesaņem komisijas maksu no ieguldījumu plāna līdzekļiem;

4) ņemt aizņēmumus uz ieguldījumu plāna rēķina, izņemot aizņēmumus īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trim mēnešiem, nepārsniedzot 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;

5) uz ieguldījumu plāna rēķina uzņemties saistības, kuras izriet no galvojuma līguma;

6) slēdzot šā panta otrās daļas 15.punktā un šīs daļas 4.punktā norādītos darījumus, kopsummā pārsniegt 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

(5) Šajā likumā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus, kas attiecas uz ieguldījumiem viena emitenta emitētos parāda vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kā arī viena atvērtā ieguldījumu fonda (Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē) ieguldījumu apliecībās, ir pieļaujams pārsniegt, ja šie pārsniegumi radušies ieguldījumu plāna ieguldījumu vērtības svārstību dēļ vai ja ieguldījumu veikšanas brīdī nav iespējams noteikt vai aprēķināt emitēto parāda vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu daudzumu vai vērtību, kā arī emitēto vai apgrozībā esošo ieguldījumu apliecību daļu vērtību vai skaitu.

(6) Šajā likumā noteikto ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšana neatceļ attiecīgā darījuma spēkā esamību, bet fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums atlīdzināt visus zaudējumus, kas radušies ieguldījumu plāna dalībniekiem un trešajām personām šādas darbības dēļ, izņemot šā panta piektajā daļā noteiktos gadījumus.

(7) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā rakstveidā informē Komisiju par ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšanu, kā arī par pasākumiem šo pārkāpumu novēršanai, norādot pārkāpumu novēršanas termiņus.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.11.2003., 18.03.2004., 05.05.2005., 26.04.2007. un 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009. Otrās daļas 15.punkts un ceturtās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.12.2009. Sk. Pārejas noteikumus.)

13.pants. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju un līdzekļu turētāju darbības uzraudzība

(1) Komisija uzrauga fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju un līdzekļu turētāju darbību.

(2) Komisijai ir pienākums:

1) uzraudzīt, lai fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāji, pārvaldot fondēto pensiju shēmas līdzekļus, ievēro normatīvo aktu prasības;

2) uzraudzīt, lai fondēto pensiju shēmas līdzekļu turētāji, veicot fondēto pensiju shēmas līdzekļu turēšanu, ievēro normatīvo aktu prasības;

3) reģistrēt likuma prasībām atbilstošu ieguldījumu plāna prospektu.

(3) Komisija ziņo Aģentūrai par ieraksta izdarīšanu vai anulēšanu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā.

(4) Komisijai un tās apstiprinātiem zvērinātiem revidentiem ir tiesības veikt fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju un līdzekļu turētāju darbības pārbaudes un pieprasīt dokumentus un informāciju par to darbību un fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu. Šādās pārbaudēs līdzekļu pārvaldītāju un līdzekļu turētāju pienākums ir sniegt visu nepieciešamo informāciju un uzrādīt visus dokumentus.

(5) Komisija, pamatojoties uz iesniegtajiem pārskatiem un veiktajām pārbaudēm, novērtē līdzekļu pārvaldītāja un līdzekļu turētāja finansiālā stāvokļa stabilitāti un maksātspēju un, ja nepieciešams, dod norādījumus par stāvokļa uzlabošanu attiecībā uz fondēto pensiju shēmas aktīviem, kā arī nosaka norādījumu izpildes laiku.

(5¹) Ja līdzekļu pārvaldītājs vai līdzekļu turētājs pārkāpj šā likuma, saskaņā ar šo likumu izdoto normatīvo aktu prasības vai fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāna prospekta noteikumus, Komisijai ir tiesības uzlikt līdzekļu pārvaldītājam, līdzekļu turētājam un turētājbankai soda naudu līdz 400 minimālajām mēnešalgām.

(6) Ja Komisija anulē ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, tā nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā informē par to Aģentūru. Aģentūra attiecīgā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītos fondēto pensiju shēmas līdzekļus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā nodod pārvaldīšanā citiem fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem, kā arī veic citas pamatoti nepieciešamas darbības, lai netiktu pieļauta attiecīgā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā bijušo fondēto pensiju shēmas līdzekļu vērtības samazināšanās.

(7) Ja fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs pats atteicies no fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas un fondēto pensiju shēmas dalībnieki, kuru pensiju kapitālus pārvalda attiecīgais fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs, divu mēnešu laikā no dienas, kad Aģentūra viņiem ir paziņojusi par šā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja atteikšanos, nav iesnieguši Aģentūrai rakstveida iesniegumus par jauna fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja izraudzīšanu, Aģentūra šo shēmas dalībnieku fondēto pensiju kapitālus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā nodod pārvaldīšanā citiem

fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 18.03.2004., 26.04.2007. un 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

14.pants. Pārskati par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldi un to revīzija

(1) Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs Komisijas noteiktajā kārtībā sagatavo gada pārskatu, kurš sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu, izdarīto iemaksu uzskaiti un ieguldījumiem. Pārskatu saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem pārbauda zvērināts revidents, kuru apstiprina ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valde.

(2) Zvērināta revidenta pienākums ir rakstveidā informēt līdzekļu pārvaldītāju par pārbaudē konstatētajiem trūkumiem un sava ziņojuma norakstus nosūtīt Komisijai un Aģentūrai. Ja līdzekļu pārvaldītāja finansiālā situācija prasa ātru rīcību, zvērināta revidenta pienākums ir par to nekavējoties informēt Komisiju un Aģentūru.

(3) Lai nodrošinātu uzraudzību, Komisija ir tiesīga pieprasīt fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam sagatavot citus pārskatus saskaņā ar Komisijas izdotajiem normatīvajiem noteikumiem par šo pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002., 18.03.2004., 28.09.2006. un 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

IV nodaļa Nobeiguma noteikumi

15.pants. Strīdu izskatīšanas kārtība

(1) Aģentūras amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību persona var apstrīdēt mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Aģentūras direktoram. Aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

(2) Komisijas administratīvo aktu, kas izdots saskaņā ar šo likumu, var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā. Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lieta tiek izskatīta triju tiesnešu sastāvā. Administratīvās apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību.

(26.04.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.05.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

16.pants. Valsts kases darbības izbeigšana fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanā

(1) Ar 2007.gada 1.augustu fondēto pensiju shēmas dalībniekiem, kas izvēlas vai maina fondētās pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāju, netiek dota iespēja par pārvaldītāju izvēlēties Valsts kasi.

(2) Lai izbeigtu Valsts kases darbību fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanā un nodotu Valsts kases pārvaldīšanā esošo fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontos reģistrēto fondētās pensijas kapitālu citiem līdzekļu pārvaldītājiem, tiek izsludināts konkurss. Konkursa noteikumus, kapitāla nodošanas kārtību un termiņus, kā arī kārtību, kādā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāji Aģentūrai atlīdzina ar kapitāla nodošanu saistītos izdevumus, nosaka Ministru kabinets. Konkurss izsludina ne agrāk kā 2007.gada 1.augustā.

(28.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

Pārejas noteikumi

1. *(Izslēgts ar 28.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)*

2. Šā likuma 4.panta otrajā daļā noteiktā likme stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2008., 23.04.2009. un 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

3. Līdz šā likuma 4.panta otrajā daļā noteiktās likmes spēkā stāšanās dienai likme ir:

1) ar 2001.gada 1.jūliju ne mazāk kā 2 procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā;

- 2) ar 2007.gada 1.janvāri ne mazāk kā 4 procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā;
- 3) ar 2008.gada 1.janvāri ne mazāk kā 8 procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā;
- 4) ar 2009.gada 1.maiju — 2 procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā. Likmi piemēro iemaksām, kas no 2009.gada 1.maija tiek reģistrētas fondēto pensiju shēmas dalībnieka kontā, izņemot precizētās iemaksas par periodu līdz 2008.gada 31.decembrim;
- 5) ar 2011.gada 1.janvāri ne mazāk kā 2 procenti no iemaksu objekta, kas noteikts likumā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.09.2008., 23.04.2009. un 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

4. Līdz Finanšu un kapitāla tirgus uzraudzības komisijas izveidošanai:

- a) šā likuma 12.pantā minētos noteikumus par fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšanu izdod Ministru kabinets;
- b) šā likuma 11., 13. un 14.pantā minētās Komisijas funkcijas veic Vērtspapīru tirgus komisija.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.11.2003. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2004.)

5. *(Izslēgts ar 28.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)*

6. *(Izslēgts ar 28.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)*

7. Ieguldījumu sabiedrības, kuras līdz 2004.gada 30.aprīlim ir uzsākušas valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldi, līdz 2004.gada 31.decembrim veic nepieciešamos pasākumus, lai tās atbilstu šajā likumā noteiktajām prasībām.
(18.03.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2004.)

8. *(Izslēgts ar 26.04.2007. likumu, kas stājas spēkā 30.05.2007.)*

9. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.februārim:

1) izdara nepieciešamos grozījumus Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumos Nr.272 "Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību";

2) izdod šā likuma 16.panta otrajā daļā minētos noteikumus.
(28.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

10. Grozījumi šā likuma 11. un 14.pantā un pārejas noteikumos par 1., 5. un 6.punkta izslēgšanu stājas spēkā 2007.gada 1.novembrī.
(28.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

11. Grozījums likuma 3.pantā par tā papildināšanu ar piekto un sesto daļu, kā arī grozījums 7.pantā par tā papildināšanu ar otro daļu stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.
(25.09.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.10.2008.)

12. Ja ieguldījumu pārvaldes sabiedrības ir saņēmušas licenci valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai, Komisija mēneša laikā pēc dienas, kad stājušies spēkā attiecīgie likuma grozījumi, ar kuriem nosaka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrāciju, veic šo ieguldījumu pārvaldes sabiedrību reģistrāciju fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā bez papildu dokumentu pieprasīšanas.
(28.05.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

13. Grozījumi likuma 12.panta pirmās daļas 3.punkta "c" apakšpunkta otrajā teikumā attiecībā uz pienākumu atpirkt vērtspapīrus un grozījumi otrās daļas 13.punktā attiecībā uz papildierobežojumu noteikšanu neattiecas uz ieguldījumiem, kuri veikti pirms minēto grozījumu spēkā stāšanās, un šādi

darījumi turpināmi saskaņā ar tām tiesību normām, kuras likums noteica līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai, izņemot gadījumus, ja tiek palielināts šo ieguldījumu apmērs vai grozīti citi darījuma nosacījumi.

(28.05.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

14. Grozījums likuma 12.panta otrajā daļā attiecībā uz tās papildināšanu ar 15.punktu un grozījumi likuma 12.panta ceturtajā daļā attiecībā uz tās izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2009.gada 1.decembrī.

(28.05.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

15. Ministru kabinets sešu mēnešu laikā no dienas, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus, izvērtē sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājumu valsts fondēto pensiju shēmā 2011. un 2012.gadā un tā ietekmi uz valsts fondēto pensijas shēmas dalībnieka vecuma pensijas kapitālu un iesniedz Saeimai attiecīgu ziņojumu. Ziņojumā ietver arī izvērtējumu par iespēju kompensēt sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājumu valsts fondēto pensiju shēmā.

(20.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

Likums stājas spēkā 2001.gada 1.jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2000.gada 17.februārī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2000.gada 8.martā